

СУЧАСНІ ТРЕНДИ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Сталий розвиток підприємств в довгостроковій перспективі передбачає ведення систематичної інноваційної діяльності в рамках сформульованої інноваційної стратегії.

Глобальна конкуренція в кінці минулого століття спостерігалася в основному між великими транснаціональними компаніями. Сьогодні глобальна конкуренція зачіпає національні компанії і не обов'язково дуже великі. Іншими словами, для багатьох підприємств змінилися зовнішні умови, викликані сучасними мегатрендами, які необхідно враховувати при розробці або адаптації інноваційної стратегії. До таких мегатрендів належать: глобалізація інновацій; цифровізація економіки, конвергенція підприємств і галузей, активне проникнення в економіку інноваційних технологій. Перелік розроблених і активно використовуваних в економіці інноваційних технологій постійно розширюється. Сьогодні в діяльності багатьох підприємств широко застосовуються такі інноваційні технології як: технології інтернету-речей; аналіз Big Data; 3D-моделювання та друк; просунута робототехніка; матеріали з принципово новими властивостями і т.д. При розробці інноваційної стратегії підприємству необхідно враховувати ці мегатренди, що формуються і розвиваються в даний час [1, с. 13].

На практиці підприємства застосовують так звані базисні або еталонні стратегії розвитку бізнесу:

- стратегії концентрованого зростання, що пов'язані зі зміною продукту чи ринку;
- стратегії інтегрованого зростання;
- стратегії диверсифікованого зростання;
- стратегії скорочення [2, с. 34].

Зрозуміло, що стратегія інноваційної діяльності може ґрунтуватися лише на перших двох альтернативах. Загалом інноваційна стратегія є досить схожою із загальною стратегією підприємства і передбачає або посилення становища підприємства в обраному сегменті ринку певної галузі, або ж активну диверсифікацію діяльності. Принциповою різницею між загальною та інноваційною стратегіями є те, що інноваційна стратегія обов'язковим елементом має елемент новизни.

Так, формування інноваційної стратегії розвитку підприємства має такі етапи: розроблення загальної стратегії підприємства з урахуванням його інноваційної діяльності та визначення конкурентної позиції на ринку. На їх основі визначають функціональні стратегії підприємства. Відзначимо, що формування і реалізація інноваційної стратегії підприємства мають охоплювати цілі його інноваційної діяльності, вибір засобів щодо досягнення таких цілей та обґрунтування джерел залучення необхідних ресурсів. Також важливою складовою стратегічного управління є управління змінами на підприємстві, що охоплює: здійснення стратегічної діагностики, мобілізацію керівників підприємства на підтримку змін, планування процесу здійснення змін, запобігання конфліктам між стратегічною і поточною діяльністю підприємства, прийняття стратегічних рішень, управління поточним виробничим процесом, розроблення та впровадження стратегії інноваційного розвитку і формування для цього сприятливої атмосфери, здійснення оперативної та стратегічної системи управління, заохочення успішної стратегічної діяльності тощо.

Процес розробки інноваційної стратегії повинен бути регулярним і протікати одночасно з формулюванням або уточненням стратегічної мети. Незважаючи на високий рівень невизначеності та ризиків, властивих інноваційної діяльності, вона не повинна здійснюватися хаотично. Ця теза справедлива і щодо процесу розробки інноваційної стратегії. Розроблена інноваційна стратегія повинна уточнюватися і адаптовуватися з урахуванням змін в існуючих трендах або в результаті виникнення нових трендів.

Список використаних джерел

1. Бойко В. П. Разработка инновационной стратегии предприятия: от видения до реализации. Инновации в менеджменте. 2021. № 2. С. 12-19.
2. Єпіфанова І. Ю. Формування інноваційних стратегій промислових підприємств у сучасних умовах. Підприємництво та інновації. 2020. Вип. 13. С. 33-39.